

Ragnar Omburg:

105289

TUR TIL FINLAND-RUSSLAND 1993

Startet fra Røsa(A.N) mandag 5.juli kl.6.50.Leiet en Koreansk buss av et Hamarfirma egentlig beregnet for koreanere med korte bein.I alt var vi 17 mann innk. sjåfør og 2 stk.fra Milorg(forsvarsmuseet) Turen gikk fra Hamar over Elverum - Trysil - Sælen - Nora,retning Sundsvall.Ferjet over til Vaasa i Finland med fergen "Quinn Vaasa". Videre retning Jakobstad hvor Kalle Stålberg bodde.Han ble reiseleder på den videre ferd,men også tolk,kunne russisk,finsk og svensk++.Senere traff vi Erkki Mikkonen,(vår andre leder) kokkola. Tok over grensen tol Russland ved Suomisalmi.Parkerte bussen + Erkkis kassevogn ved flyplassen() hvor et helikopter (Aeroflott) ventet.Ombord var det foruten de 17, 5 manns besetning+2 bevebnete russiske vakter,som skulle beskytte oss+de 2 finner 1stk.opplåst gummibåt(med påhengsmotor?).Flere esker med øl på boks,vodka.De fleste av oss var engsterlige for dette helikopteret,men heldighvis uten grunn.Mye støy,nesten umulig å prate med hverandre.Fløy over Kallevalla og Kiestinki.Forsøkte å lande på en slette foran Kaprolatt,men denne var tilgrodd av trær. Fant en annen grønn flekk,og gikk ned,helikopteret måtte underbygges p.g.a fuktig grunn med 5"x5" boks.Telter ble satt opp,2+4 mannstelt.Kalt vær og regnfullt.Her på dette stedet traff vi også en del russisk ungdom,de hadde en brukbar hytte med liggebrisk og ovn.det var kjølig de fleste dagene fremme,derfor hadde russerne skaffet tilveie flere tyrirotter(furu),som varmet godt hele døgnet. Etter en natts søvn(eller uten søvn)dro vi til Hasselmann,først med en eike(hekkbåt)med påhengsmotor og gummibåt på slep.Gikk i land etter ca.15 min. ved restene av den gamle bryggen fra dengang"veien" opp til toppen var ikke lang,men tok tid.Russerne (fra den gang)hadde gravd seg stillinger iskråningen opp mot våre stillinger,disse måtte jo granskes.Vi glemte minefaren og trasket rundt over alt uten at det hendte noe.På toppen så vi rester av bunkeren for kompani gefektstand,denne tjente også som sykehus.Videre fant vi rester av amunisjonsbunkeren.Ved siden av denne"draget for gulaschkanonen"helt inntakt.Her"plantet" vi det norske flagg.Rundt ytterkantene lå skyttergravene fortsatt i brukbar stand.Leif var den som var mest kjent her,og stod for orienteringen.To av oss snudde,mens resten fortsatte til en utpost lenger fremme.Desverre tok vi to feil retning og havnet i enden av Stifelsee,nær oppunder Kaprolatt.Vi ble enige om å gå rett vest.Etter en rastpause med knekkebrød,rosiner og kaffe + hvil labbet vi iveg i vestlig retning,etter noen hundre meter fant vi stien over en myr,som skulle vise seg var den riktige.Vi hoiet og fikk svar fra russerne,som hadde"lager",like ved bryggen hvor vi gikk i land tidligere på dagen. Nå hadde klokken påssert midnatt. Kort tid etter at vi fant stien oppdaget vi enn merkelig skikkelse utenfor stien denne så ut som en høy trestubbe og hørte egentlig ikke hjemme der.Vi ble nyskjerrige og gikk mot skikkelsen. På ca. 10 m. hold kunne vi se at det var et menneske,som stod der rolig som en saltstøtte.Vi ropte hei,han løftet på myggnett og kom mot oss,blid som en lerke,en lyslugget russisk unggutt.Han sa

"toristen" og vi svarte ja, "kom lager." Med dette mente han at vi skulle bli med ham til lagerplassen. Undertegnede fikk problemer med høyre kne. Sanayneligvis krampe, og fikk problemer med å gå. Russeren hadde ikke oppakning og var lett på foten. Han overtok ryggsekken. Det tok ca. 1/2 time før vi kom fram til lagerplassen hvor russerne hadde samlet knokkelrester og div. andre rester, så som hjelmer, patronhlyser, rester av skinnstøvler, et norsk dødsmerke, delt på midten. Her traff vi flere russere, de hadde wakie-takie. En av dem satte seg i forbindelse med andre russere som igjen kontaktet våre. Vi ble fraktet av russere i to båter, innkludert de 5 russerne vi traff, fram til vårt lager. På bryggen stod, så vidt jeg vet, alle våre, spent på å høre hva vi hadde bedrevet. De hadde også bestemt at de skulle gå manngard for å finne oss, heldigvis unngikk vi det. Neste dag gikk turen til Kaprolat. Dit våget jeg ikke å bli med, desverre. Det var jo her jeg den gang var stasjonert på en fram skutt feltdtvakt "Wiesel 2." Her var det Sverre som frisket opp minner fra den gang.

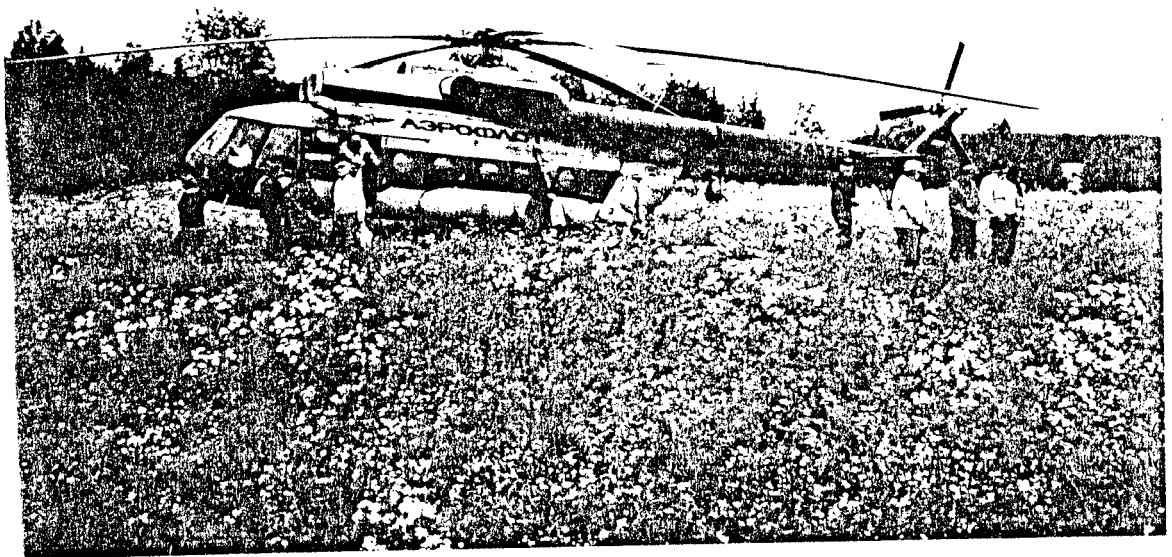
Tredje dag dro noen over sjøen (Kapanes) til plassen ved Jelitjosero hvor Gust Jonasens komp. hadde tilholds sted i 43-44. De fikk registrert en del av bonkerne, samt tatt bilder og filmet. 4. dag. Oppbrudd. Vi skulle besøke byen Louchi ved Murmansbanen. Hadde problemer med å lette. Helikopteret måtte ha start som et fly derfor lengre start bane slik at vi kom klar av trærne. Omsider kom vi avgårde. Det tok ca. 1 time til Louchi. Fly plassen der var for bløt etter alt regnet. Måtte derfor lande på fotballbanen inne i byen. Her var det også trangt, men ned kom vi omsider. En kraftig benk (tribune) blåste mot en nabo, men stoppet ved gjerdet, potetåkeren hans var i fare han hoppet og knyttet nevene mot oss.

Et problem for landingen var også at massevis av mindreårige barn, pent pyntet, var for nærgående. På forhånd hadde vi fått tips på at vi skulle ha med småting så som sjokolade, drops, smågjenstander, leker osv. Måtte gå et stykke til byens fineste (eneste) hotell.

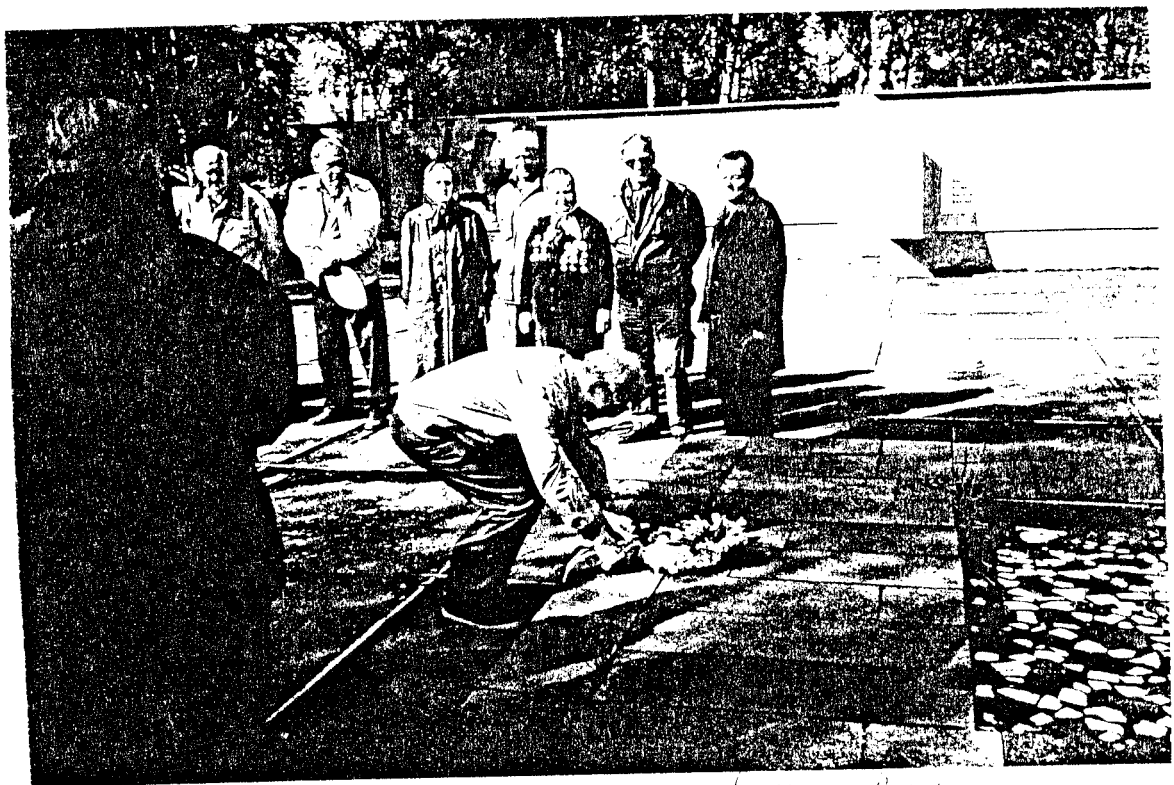
Der var det dusj som fungerte, klosettene manglet vann, med en dertil egnet sopelime + et glass kunne vi spyle (feie) ekstremmentene ned. Enkelte hadde registrert kakkerlakker. Mat hadde hotell ikke. Sengene var bedre enn teltunderlaget. Laknene var fillete, men rene, det samme med pute og dyne. Sov godt denne natten. Dagen derpå var det mottagelse med lunsj i Rådhuset. Hvor fylkesmann for Kareilen og teknisk sjef var værtskap.

Deretter skulle minnesbautaen bekranses. Restene av de som vi hadde kjempet mot i de hårde dager, kvinner som menn hadde møtt fram. Ned-dynket med medaljer. Selv fikk jeg gleden og æren av og legge på kransen, med følgene påskrift:

FRED MHP
 OG = M
 VENNSKAP АДЫЖБА.

Капальс Р. Паўсе

Р.В. Кваснер, леегскас /мимекара, / Ловон, Ровскара